

Ministarstvo rada i socijalnog staranja

mr Predrag Bošković, ministar rada i socijalnog staranja

Podgorica, 5. februar 2015.

Predmet: odluka Ministarstva da svoj budžet umanja za 400.000 eura

Poštovani g-dine Boškoviću,

Akcija za ljudska prava (HRA) je zabrinuta zbog odluke Ministarstva rada i socijalnog staranja da iznos od 400.000 eura preusmjeri Nacionalnoj turističkoj organizaciji (NTO) u cilju bolje promocije turističke ponude Crne Gore, kako je objavio dnevni list *Dan*.¹ Apelujemo na Vas da preispitate ovu odluku, tj. da razmotrite da se taj iznos usmjeri na finansiranje socijalnih usluga, kao što su skloništa za beskućnike, narodne kuhinje, zbrinjavanje lica koja žive u psihijatrijskoj bolnici i povećanje socijalnih davanja našim najsiromašnijim sugrađanima.

Pretpostavljamo da je preusmjeravanje navedenih sredstava omogućeno smanjivanjem broja korisnika MOP-a na kraju 2014. u odnosu na početak godine.² Imajući u vidu utvrđene zloupotrebe prava na socijalnu zaštitu u Rožajama, izvjesno je da će puna primjena informacionog sistema („socijalnog kartona“) i u ostalim opštinama u Crnoj Gori dovesti do daljeg smanjivanja broja korisnika prava, odnosno, do uštede prvobitno planiranih sredstava.

Međutim, uznemirava činjenica da je Ministarstvo odlučilo da uštedu ostvarenu na ovaj način preusmjeri NTO, imajući na umu niske iznose socijalne pomoći u Crnoj Gori, tj. visinu MOP-a (koje kao osnovno materijalno davanje za porodicu sa pet i više članova iznosi svega 121 euro), činjenicu da u Podgorici još uvijek nije uspostavljeno sklonište za beskućnike, potrebu da se narodne kuhinje otvore makar u većim opštinama kao što su Nikšić i Berane, nedostatak socijalne podrške za samohrane roditelje i neriješeno stambeno pitanje socijalno najugroženijih porodica, odnosno još uvijek nezbrinute ljude koji žive u psihijatrijskoj bolnici jer nemaju gdje.

Ako pogrešno pretpostavljamo izvor ušteđenih sredstava, molimo Vas da obavijestite javnost koje su promjene, u odnosu na planirani i dodijeljeni budžet za tekuću godinu, dovele do odluke da se Ministarstvo odrekne značajnog iznosa svojih sredstava.

¹ „TO dali 400 000 eura od socijale“, *Dan*, 3. februar 2015, str. 11.

² Prema podacima koje su objavile Dnevne novine, u decembru 2014. je bilo 3 709 korisnika manje nego u januaru 2014, što se objašnjava rezultatima rada komisije na suzbijanju zloupotreba prava iz Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti („Socijalu primile 12 344 porodice“, *Dnevne novine*, 5. februar 2015, str. 10).

Podjećamo da je u decembru 2014. i Komitet UN za ekonomska, socijalna i kulturna prava³ konstatovao da su iznosi socijalnih davanja preniski i preporučio Crnoj Gori da poveća te iznose i obezbijedi adekvatan životni standard siromašnih, posebno nezaposlenih, starijih i osoba sa invaliditetom, da osnuje skloništa za beskućnike i odgovarajuće zbrine lica koja u nedostatku odgovarajućeg smještaja i dalje borave u psihijatrijskoj bolnici u Dobroti, iako im njihovo zdravstveno stanje dozvoljava da napuste bolnicu (tzv. socijalni pacijenti).

Razočarani smo što je propuštena prilika da ove preporuke počnu da se ispunjavaju tako što bi se makar 400.000 eura pravilno preraspodjelo u skladu sa stvarnim potrebama socijalno najugroženijih, kako je Komitet i preporučio. Apelujemo da preispitate odluku o preusmjeravanju sredstava i spriječite da takve odluke postanu praksa. Umjesto toga, Ministarstvo treba da ustanovi sistem prioriteta prema kojem bi se sve uštede nastale sprečavanjem zloupotreba pravilno preraspodijelile socijalno ugroženima, u skladu s preporukom UN Komiteta, a kojih, kao što znate u Crnoj Gori, nažalost, nije malo.

Srdačan pozdrav,

Tea Gorjanc-Prelević
izvišna direktorica Akcije za ljudska prava

³ Zaključci UN Komiteta za ekonomska, socijalna i kulturna prava o tome kako Crna Gora primjenjuje Međunarodni pakt o ekonomskim socijalnim i kulturnim pravima (PESK), jedan od osnovnih međunarodnih ugovora o ljudskim pravima, dostupni na: http://tbinternet.ohchr.org/_layouts/treatybodyexternal/SessionDetails1.aspx?SessionID=822&Lang=en.